

PARAULA I VIDA

El do de la família

Jesús, per salvar-nos, va néixer en el si d'una família: és la Sagrada Família de Natzaret. Així, Déu manifesta l'harmonia que hi ha entre el que Ell ha creat i la manera com realitza la salvació.

La família es fonamenta en el matrimoni d'un home i una dona i és una institució molt important per al bé de les persones. El Concili Vaticà II afirma que «el benestar de la persona i de la societat humana i cristiana va estretament unida a la bona situació de la comunitat conjugal i familiar». Això significa que la bona salut de les famílies és molt necessària per a la realització de les persones dels esposos i especialment dels fills.

La complexa estructura arbòria es contempla a 45 metres d'alçada dissenyada per Gaudí per al temple de la Sagrada Família

No hi ha dubte que actualment hi ha molts factors, en la societat en general i en la nostra en particular, que fan difícil l'harmonia i l'estabilitat de les famílies. Ja ha esdevingut un tòpic o lloc comú parlar de la crisi de la família. ¿Quina és la institució que no passa actualment per una certa situació de crisi? De tota manera, la família és una de les institucions que més resisteixen les crisis. L'escriptor André Frossard afirmava que el matrimoni i la família són *peces de resistència*. Tots hem de prendre consciència d'allò que està en joc en la salut o en la crisi de les famílies.

La família tindrà bona salut si la societat redescobreix els valors imprescindibles per tal que l'home i la dona, en la unió matrimonial i familiar, realitzin plenament la seva dignitat com a persones. I el primer d'aquests valors és el veritable amor conjugal entès com una entrega mútua dels esposos, un amor per sempre, amarat de fidelitat i obert a la vida, a fi de construir una família com a íntima comunitat de vida i d'amor.

L'amor que l'Església té a les persones i a la societat la porta a defensar amb energia la identitat del matrimoni i de la família. En aquesta missió han excel·lit els darrers Sants Pares, sobretot Joan Pau II i Benet XVI.

Ara ens estem preparant per rebre Benet XVI el proper 7 de novembre, quan vindrà per a presidir la cerimònia de la dedicació del temple de la Sagrada Família. El fet que aquest gran temple porti el nom de la santa família de Natzaret permetrà sens dubte al Sant Pare dir-nos moltes coses importants i ben necessàries per a tots nosaltres. Des de la família fins a la vida, des de la bellesa fins al diàleg fe-cultura. Estic ben segur que la família serà un punt que ens recordarà i crec que el seu magisteri ens enriquirà i ens ajudarà també a treure les conseqüències per a la nostra vida del fet que a Barcelona tinguem una església tan original dedicada precisament a la Família de Natzaret.

Per la part nostra, en els temes de reflexió que hem proposat per a preparar espiritualment la visita del Sant Pare, la família hi ocupa un lloc important. El temple que el Papa dedicarà litúrgicament a Déu va començar com una ofrena votiva a la Sagrada Família, com un temple *expiatori* dels pecats comesos contra la santedat del matrimoni i la família. Per això, l'acte del 7 de novembre serà també una invitació a *dedicar*, és a dir, a oferir a Déu el santuari vivent que són les famílies, unes veritables *esglésies domèstiques*, com va dir el Concili Vaticà II.

La bellesa del temple de Gaudí esdevé així una invitació per a tots nosaltres. Una invitació a descobrir el veritable sentit del matrimoni i de la família en el pla de salvació de Déu.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Centenari de l'Hospitalitat de Barcelona

Del 24 al 28 de juny va celebrar-se el pelegrinatge número 148 amb malalts a Lourdes organitzat per l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Barcelona, que ara ho és de les tres diòcesis, Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa. La foto correspon a l'anomenada *missa internacional*, que se celebra a la basílica subterrània de Sant Pius X, que el diumenge 27 de juny presidi el cardenal Lluís Martínez Sistach, en la qual també participà el bisbe de Lleida, Mons. Joan Piris. El moment correspon a la sortida de la missa per anar a resar l'*angelus* davant la gruta. El proper pelegrinatge a Lourdes serà del 23 al 27 de setembre.

GLOSSA

Com a fills de la llum

En una d'aquestes converses d'estiu que les vacances propicien, un grup de matrimonis dialogaven sobre les dificultats amb què es troben a l'hora de mantenir la coherència en el plantejament de l'educació, en especial de l'educació religiosa dels fills, en una societat plural com la nostra.

Sobre la coherència apuntaven que, en l'educació dels fills, l'èxit d'un moment pot ser fruit de l'atzar, però la continuïtat, no. I és que l'educació es fonamenta en la coherència d'uns objectius, explícits o implícits, i en la solidesa de la manera de fer, del tarannà familiar, del mètode. La coherència de mètode i d'objectius dóna estabilitat per no caure en mans dels canvis de les modes; i flexibilitat per donar respostes a les necessitats que es van presentant. Assenyalaven com a fonamental, i potser més en aquest moment, la fidelitat al projecte educatiu familiar perquè possibilita l'estabilitat en l'adquisició de valors i l'atenció vers les demandes d'infants i joves i, no menys important, perquè és garantia de presència en la realitat plural que envolta el marc familiar.

Endinsant-se més en la matisació sobre el pluralisme, s'exposà que un projecte educatiu coherent mai ha de pretendre tenir l'última paraula sobre

l'educació o la mateixa realitat infantil i juvenil, però tampoc ha de renunciar a la seva identitat confonent pluralisme amb ambigüïtat. Avui és necessari un especial esforç per defensar el pluralisme social real, educant en el respecte i en l'acceptació de les diferències, no caient en la temptació d'absolutitzar la pròpia opció, sense perdre de vista, però, que el pluralisme només es defensa des de la pròpia identitat. Es referien al pluralisme des dels posicionaments educatius familiars i des dels institucionals que tant col·laboren amb la família: escola, catequesi, centre, moviments de lleure educatiu, associacions... Interioritzar acríticament el pluralisme de l'entorn dilueix els espais educatius, perquè només aporten alguna cosa a un món plural i en transformació aquells que tenen quelcom concret i definit a aportar, perquè en una societat diversa només es reconeixen aquells que proposen quelcom concret i definit.

Era una conversa interessant la d'aquests pares i mares des d'un cristianisme dialogant però també no vergonyant i que no vol dissimular la seva identitat i presència social. «En altre temps éreu tenebres, però ara que esteu en el Senyor sou llum. Viviu com a fills de la llum» (Ef 5,8).

Enric Puig Jofra, SJ

ANY MARAGALL

Que res no pertorbi la nostra oració a la Mare de Déu d'Agost, quan venerem en ella l'ardor del sol, la lassitud de la terra, la frescor de la mar i de la seva brisa, la lenta maduració dels darrers i més dolços fruits estivals, el lent dilatar-se del misteri de la nit sobre la ja menys llarga llum del dia i la majestat del tabernacle en el qual es posa la imatge de Maria a la meitat del temple, evocant el seu trànsit al cel.

Que nada perturbe nuestra oración a la Virgen de Agosto, cuando veneramos en ella el ardor del sol, la lassitud de la tierra, el frescor del mar y de sus brisas, el lento madurar de los últimos y más dulces frutos estivales, el pausado dilatarse del misterio de la noche sobre el ya menos largo brillar del día, y la majestad del tabernáculo en que yace la imagen de María en mitad del templo, evocando su tránsito al cielo.

(La Virgen de Agosto. Barcelona, 15.08.1905)

DIUMENGE XXI DE DURANT L'ANY

▶ Lectura del llibre d'Isaïes (Is 66,18-21)

Això diu el Senyor: «Jo conec les obres dels homes i els seus pensaments. Jo mateix vindré a reunir la gent de totes les nacions i de totes les llengües. Tots vindran aquí i veuran la meua glòria, i faré un prodigi enmig d'ells. Després enviaré alguns dels supervivents a les altres nacions, a Tarsís, a Fut i a Lud, a Mòsac i a Ros, a Túbal i a Javan, a les illes llunyanes, que mai no havien sentit parlar de mi ni havien vist mai la meua glòria, i anunciaran la meua glòria entre les nacions. I de totes les nacions portaran els vostres germans com una ofrena al Senyor. Els portaran a cavall, en carruatges, en lliteres, muntats en mules o en dromedaris, fins a la muntanya santa de Jerusalem, diu el Senyor. Els presentaran tal com els israelites presenten en vasos purs la seva ofrena en el temple del Senyor, i jo fins en prendré alguns d'entre ells per fer-ne sacerdots o levites, diu el Senyor.»

▶ Salm responsorial (116)

R. *Aneu, anuncieu l'Evangeli per tot el món.*

Lloeu el Senyor, tots els pobles, / glorifiqueu-lo totes les nacions. R.

El seu amor per nosaltres és immens, / la fidelitat del Senyor durarà sempre. R.

▶ Lectura de la carta als cristians hebreus (He 12,5-7.11-13)

Germans, heu oblidat les paraules encoratjadores que l'Esclatada us adreça com a fills: «Fill meu, no desestimis la correcció que ve del Senyor, no et cansis quan ell et reprèn, perquè el Senyor repta aquells que estima, fa sofrir els fills que ell prefereix.» És per la nostra correcció que sofrim: Déu us tracta com a fills. Perquè, quin fill hi ha que el seu pare no corregeixi? La correcció, de moment, no sembla que porti alegria, sinó tristesa, però més tard, els qui han passat per aquest entrenament, en cullen en pau el fruit d'una vida honorada. Per això enfortiu les mans que es deixen anar i els genolls que es dobleguen, aplaneu el camí per on passa el vostre peu, perquè el qui va coix no es faci més mal, sinó que es posi bé.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluç (Lc 13,22-30)

En aquell temps, Jesús, tot fent camí cap a Jerusalem, passava per vil·les i pobles i ensenyava. Algú li preguntà: «Senyor, ¿són pocs els qui se salven?» Ell contestà: «Correu, mireu d'entrar per la porta estreta, perquè us asseguro que molts voldran entrar-hi i no podran.

»Després que el cap de casa s'haurà alçat a tancar la porta, de fora estant començareu a trucar i direu: «Senyor, obriu-nos.» Ell us respondrà: «No sé d'on sou». Llavors començareu a dir-li: «Menjàvem i bevíem amb vos i ensenyàveu pels nostres carrers.» Ell us respondrà: «No sé d'on sou. Lluny de mi, tots vosaltres que obràveu el mal.»

»Allà hi haurà els plors i el cruixir de dents, quan veureu Abraham, Isahac i Jacob amb tots els profetes en el Regne de Déu, mentre que a vosaltres us hauran tret fora. I vindrà gent d'orient i d'occident, del nord i del sud, i s'asseuran a taula en el Regne de Déu. Mireu, ara són darrers els qui llavors seran primers, i són primers els qui llavors seran darrers.»

▶ Lectura del libro de Isaías (Is 66,18-21)

Así dice el Señor: «Yo vendré para reunir a las naciones de toda lengua: vendrán para ver mi gloria, les daré una señal, y de entre ellos despacharé supervivientes a las naciones: a Tarsis, Etiopía, Libia, Masac, Tubal y Grecia, a las costas lejanas que nunca oyeron mi fama ni vieron mi gloria; y anunciarán mi gloria a las naciones.

»Y de todos los países, como ofrenda al Señor, traerán a todos vuestros hermanos a caballo y en carros y en literas, en mulos y dromedarios, hasta mi monte santo de Jerusalén —dice el Señor—, como los israelitas, en vasijas puras, traen ofrendas al templo del Señor.

»De entre ellos escogeré sacerdotes, y levitas» —dice el Señor.

▶ Salmo responsorial (116)

R. *Id al mundo entero y proclamad el Evangelio.*

Alabad al Señor, todas las naciones, / aclamadlo, todos los pueblos. R.

Firme es su misericordia con nosotros, / su fidelidad dura por siempre. R.

▶ Lectura de la carta a los Hebreos (Hb 12,5-7.11-13)

Hermanos: Habéis olvidado la exhortación paternal que os dieron: «Hijo mío, no rechaces la corrección del Señor, no te enfades por su reprensión; porque el Señor reprende a los que ama y castiga a sus hijos preferidos.» Aceptad la corrección, porque Dios os trata como a hijos, pues, ¿qué padre no corrige a sus hijos?

Ninguna corrección nos gusta cuando la recibimos, sino que nos duele; pero, después de pasar por ella, nos da como fruto una vida honorada y en paz. Por eso, fortaleced las manos débiles, robusteced las rodillas vacilantes, y caminad por una senda llana: así el pie cojo, en vez de retorcerse, se curará.

▶ Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 13,22-30)

En aquel tiempo, Jesús, de camino hacia Jerusalén, recorría ciudades y aldeas enseñando. Uno le preguntó: «Señor, ¿serán pocos los que se salven?» Jesús les dijo: «Esforzaos en entrar por la puerta estrecha. Os digo que muchos intentarán entrar y no podrán. Cuando el amo de la casa se levante y cierre la puerta, os quedaréis fuera y llamaréis a la puerta, diciendo: «Señor, ábrenos»; y él os replicará: «No sé quiénes sois.» Entonces comenzaréis a decir: «Hemos comido y bebido contigo, y tú has enseñado en nuestras plazas.» Pero él os replicará: «No sé quiénes sois. Alejaos de mí, malvados.» Entonces será el llanto y el rechinar de dientes, cuando veáis a Abrahán, Isaac y Jacob y a todos los profetas en el reino de Dios, y vosotros os veáis echados fuera. Y vendrán de oriente y occidente, del norte y del sur, y se sentarán a la mesa en el reino de Dios. Mirad: hay últimos que serán primeros, y primeros que serán últimos.»

Assumpció de la Mare de Déu.
Pintura de Mateo Cerezo (1626-1666).
Museu del Prado, Madrid

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 1a setm.): 2Te 1,1-5.11b-12 / Sl 95 / Mt 23,13-22 ■ **dimarts**: Ap 21,9b-14 / Sl 144 / Jn 1, 45-51 ■ **dimecres**: 2Te 3,6-10.16-18 / Sl 127 / Mt 23, 27-32 ■ **dijous**: 1Co 1,1-9 / Sl 144 / Mt 24,42-51 □ **divendres**: 1Co 1,17-25 / Sl 32 / Mt 25,1-13 □ **dissabte**: 1Co 1, 26-31 / Sl 32 / Mt 25,14-30 ■ **diumenge** vinent, XXII de durant l'any (lit. hores: 2a setm.): Sir 3,19-21.30-31 / Sl 67 / He 12,18-19.22-24a / Lc 14,1.7-14.

COMENTARI

La porta del Regne de Déu

La litúrgia d'aquest diumenge és un cant a la universalitat de la salvació, a l'amor infinit de Déu que no coneix cap mena de barres, a la misteriosa riquesa que s'amaga en el cor dels homes i de les dones justos. Sempre de camí cap a Jerusalem, Jesús ens parla del Regne de Déu utilitzant un llenguatge imaginatiu, metafòric, ric en símbols. Descriu la salvació com una sala on se celebra «el banquet messiànic». La sala té una única porta, estreta i angosta, que dificulta l'entrada a la gent.

Tot comença amb una pregunta maliciosa: «Senyor, són pocs els qui se salven?», que vol posar en dubte Jesús. Entre els rabins, aquesta era

una qüestió polèmica i molt debatuda. Alguns creien que la salvació era reservada només als jueus i altres fins i tot limitaven el cercle a una petita minoria de jueus observants. Jesús capgira la discussió basada en privilegis de raça, nacionalitat i religió, i l'orienta cap al terreny personal. Salvar-se o condemnar-se és una qüestió de responsabilitat personal. L'important, diu el Mestre, és passar per la porta estreta. En altres paraules, l'important és buscar el Regne de Déu amb interès i esforç personal. Això és un distintiu dels seguidors del Crist i una garantia de salvació.

Tots s'amunteguen per travessar la porta i participar al banquet. Els

primers són aquells que es glorien de ser els *cristians* i els amics del Crist per excel·lència, perquè han esventat la seva identitat pertot arreu. Doncs bé, encara que sobti la seva reacció, Jesús no els reconeix. No n'hi ha prou a haver menjat i begut l'eucaristia o haver escoltat o fet molts sermons. És l'opció de vida i de fe autèntica el que obre les portes de la festa de bat a bat. Allí entraran els últims, els justos, els veritables operadors de pau i de justícia, els veritables fidels.

Cal doncs que revisem la nostra adhesió al Crist: som cristians de nom o de vida?

DIÀLEGS SOBRE LA FE

Estimar és la naturalesa de Déu

Oriol: —Mare, ¿és veritat que a Déu no li puc amagar res?

Gràcia: —Què li hauries d'amagar?

—Les meves malifetes, els meus pensaments prohibits, els meus desigs més secrets.

—Déu coneix la teva petitesa i la teva grandesa. T'estima i t'accepta com ets. Té cura de tu i no espera res. És la font del teu pensament, de la teva acció, dels teus desigs. No espera res de nosaltres.

—Res?

—Bé, entén-me. Espera que creixis, que esdevinguis el que estàs cridat a ser, que siguis el que ets; que deixis brollar l'anhel de bondat, de veritat, d'unitat i de bellesa que hi ha en el teu ésser.

—Però jo ja sóc el que sóc.

—Tu ets un projecte. Estàs cridat a ser el que encara no ets, però es prefigura ja en el teu ésser.

—Mare, això és molt complicat.

—No ho és, fill. Pensa en una llavor. La llavor és una llavor, però a la vegada és un projecte; està cridada a ser el que encara no és: un arbre robust. Déu espera que tu arribis a ser el que estàs cridat a ser.

—Però la llavor, per arribar a ser arbre, ha de fer un llarg camí.

—Sí. Necessita quedar soterrada en una terra humida, li cal xuclar la seva substància per esberlar-se, fer arrels i perquè la petita tija pugui començar a enlairar-se cap amunt.

—I Déu què hi pinta en això?

—Déu és com el jardiner invisible. Té cura de tu, perquè la seva passió és sortir de si mateix i donar-se, comunicar-se. El seu goig és expressar-se. No pot no estimar, perquè estimar és la seva naturalesa, no pot deixar de vetllar per tots. No has de tenir vergonya, perquè Déu guarda tots els secrets dins del seu cor infinit.

Francesc Torralba

(Ah, sí? Com parlar de Déu als infants, Editorial Claret)

«Pasar una pelota por encima de la red»

Un periodista preguntó al señor Nadal, tío y entrenador del campeón de tenis mundial, el mallorquín Rafael Nadal:

—«¿Su sobrino es un fenómeno?». Respondió:

—«Mi sobrino es un joven que sabe pasar muy bien una pelota de tenis por encima de una red que divide el campo de tenis en dos. Eso es todo. Claro que se necesita entrenamiento, preparación física, mucha voluntad, capacidad de sacrificio, habilidad y otras cualidades. Sin embargo, para mí, los auténticos fenómenos que hemos de admirar son aquellos que dan sus energías, sus conocimientos, sus fuerzas en bien del prójimo en tierras de Misión o en una ONG... y ello en cualquier rincón necesitado del Mundo.»

Edison afirmaba: «El genio está compuesto de un dos por ciento de inspiración y un noventa y ocho de transpiración», de esfuerzo y sudor.

Jeanne Cappa escribía sobre el deporte: «Lo que importa de verdad, tanto en el deporte como en la vida, no es ganar a los demás, sino ganarnos a nosotros mismos, para bien de otros.»

Teresa de Jesús, doctora de la Iglesia, decía: «Me hubiera gustado ser misionera desde la creación del mundo y seguir siéndolo hasta la consumación de los siglos.»

J. M. Alimbau

SANTORAL

22. ✚ Diumenge XXI de durant l'any.

Mare de Déu de la Font de la Salut; Mare de Déu, Reina, i altres advocacions; sant Timoteu, mr. a Roma (303).

23. Dilluns. Santa Rosa de Lima (1586-1617), vg. terciària dominicana del Perú; sant Felip Benici (1233-1285), prev. servita.

24. Dimarts. Sant Bartomeu (o Natanael), apòstol, de Canà de Galilea, venerat a l'Índia; santa Emília de Vialar, vg., fund.; santa Àurea, vg. i mr.

25. Dimecres. Sant Lluís de França (1214-1270), rei, terciari franciscà i croat (morí prop de Cartago); sant Josep de Calassanç (1556-1648), prev. d'Urgell, aragonès, fund. Escola Pia a Roma (SchP, 1617), patró de les escoles cristianes; sant Genís, còmic

mr; sant Genís, notari mr; santa Patrícia.

26. Dijous. Santa Teresa de Jesús Jornet (Aitona 1843-Llíria 1897), vg., fund. Gnes. dels Ancians Desemparats (Barbastre, 1873), patrona de la gent gran; Mare de Déu de Czestochowa, a Jasna Gora, patrona de Polònia; sant Cesari d'Arles, bisbe; sant Zeferí, papa (199-217) i mr; sant Balduí, monjo; beat Juníper Serra, prev. franciscà, de Petra (Mallorca), evangelitzador de Califòrnia.

27. Divendres. Santa Mònica (Tagaste 331-Òstia 387), mare de sant Agustí, patrona de les dones casades.

28. Dissabte. Sant Agustí (354-430), bisbe d'Hipona (Àfrica) i doctor de l'Església; sant Julià, mr. (s. iv); sant Heremes, mr. (s. ii).

QUERIDOS ABUELOS

Agentes terapéuticos

A menudo, en casos de familias desorganizadas con problemas serios e hijos adolescentes, me toca echar mano de los abuelos como colaboradores en el

proceso de mejoría. Los nombro *mis agentes terapéuticos* y, para ejercer como tales, les preparo con las pertinentes sesiones de terapia familiar. El reencuentro del nieto adolescente con los abuelos puede hacer volver las aguas a su cauce en varios niveles:

1. Ayudando a que se mantenga la jerarquía familiar, mediando entre los padres y los hijos conflictivos.

2. Deberán hacerse respetar, de manera que los padres del hijo conflictivo les respeten a ellos, el hijo respete a sus padres y se respete a sí mismo: «El padre que desprecia a su padre despretege a sus hijos.»

3. Se intentará que el joven tenga gestos de servicio respecto a los abuelos, cuidándolos en lo que sea menester, acompañándolos cuando corresponda, etc.

4. Por su parte, los abuelos transmitirán al joven las tradiciones familiares, haciéndole partícipe de las raíces y los orígenes de la familia.

5. Los abuelos aportarán soluciones a los conflictos que se generan entre padres e hijos, echando mano de sus experiencias («Más sabe el diablo por viejo que por diablo»).

6. Con la forma de vivir, más pausada y reflexiva, los abuelos transmiten al joven nieto o nieta la adecuada jerarquía de valores que la sabiduría de los años les ha otorgado. Hay un refrán que dice así: «El amor perfecto a veces no viene hasta el primer nieto.»

Dr. Paulino Castells

(Queridos abuelos, Ediciones Ceac. Estimats avis, Ed. Columna)

ENTREVISTA

YAIR KLARTAG

Salve jueva

El compositor israelià Yair Klartag, de 24 anys, ha guanyat el I Concurs Internacional de Composició Ireneu Segarra 2008-2009, que ha convocat l'Escolania de Montserrat, en col·laboració amb la Fundació Abadia de Montserrat 2025 i amb el suport de l'Obra Social Caixa Catalunya. L'obra guardonada, pensada per ser interpretada per un cor de veus blanques i acompanyament d'orgue, porta per títol *Salve Regina* i ha estat triada d'un total de 112 presentades, corresponents a compositors de 33 països diferents.

La composició de la *Salve Regina* t'ha acostat més a Déu?

Crec que cada peça musical que escric mostra una part de mi mateix i del meu món espiritual. Això es deu al fet que la música és la pràctica artística més abstracta. La música contemporània no té límits o precondicions; per tant, el compositor ha de relacionar-se amb les seves pròpies eleccions i afrontar l'espiritualitat abstracta del seu món interior. Crec que mentre composava la *Salve Regina*, vaig intentar relacionar-me i entendre com la música religiosa vol servir la fe cristiana. Per tant, fou un moment de gran inspiració.

Aquest premi t'animarà a fer més música religiosa?

Normalment escric música que no té una funció pràctica. La forma de veure la música la religió cristiana com una part bàsica en les seves celebracions em fascina, ja que en la tradició jueva el lloc de la música està molt menys definit. Per tant, tot i que no és un fet natural per a mi escriure música religiosa, les circumstàncies no naturals són un bon lloc per començar a fer art.

El fet de creure en Déu et fa millor persona?

Sóc jueu, però em veig a mi mateix com una persona secular. Veig la fe com una necessitat humana natural, ja que la vida basada tan sols en fets provats seria molt artificial per a mi. No sé del cert si la creença en Déu ens fa millors, però penso que la modèstia, la plenitud interior i la compassió són elements essencials per a l'ésser humà.

Òscar Bardají i Martín

AGENDA

▶ ACTES

Església de Sant Gaetà-P. Teatins. (c/ Consell de Cent, 293). Concert de Música clàssica a càrrec del «Thames Youth Orchestra», dijous dia 26 (21 h).

▶ CONVIVÈNCIES

Casal Sant Martí (Campelles-Ripollès). Activitats de setembre. Del 3 al 10: I Convivències per a gent gran. Del 13 al 19: II Convivències per a gent gran. Informació: telèfon 972 727 288 o csmd@spdd.org.

▶ PELEGRINATGES

Peregrinación a Tierra Santa y Petra. Del 11 al 20 de octubre, organizado por «Sagrat Cor del Tibidabo». Informació e inscripcions: Tibidabo, tels. 934 175 686 y 934 174 904; o Viajes Magister, tel. 934 879 423.

▶ BREUS

Ordenació episcopal de Mons. Salvador Cristau. El dissabte dia 26 de juny la Catedral del Sant Esperit de Terrassa s'omplí a vessar per acollir la solemne cerimònia de l'ordenació episcopal de Mons. Salvador Cristau Coll com a bisbe auxiliar de Terrassa. Va presidir la cerimònia Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, bisbe de Terrassa i foren els concelebrants principals el Dr. Lluís Martínez Sistach, cardenal arquebisbe de Barcelona, i Mons. Renzo Fratini, nunci apostòlic a Espanya i Andorra. També concelebraren i imposaren les mans nombrosos bisbes de Catalunya i de la resta d'Espanya. El poble fidel omplí el temple i les capelles adjacents des de molt abans de l'inici de la cerimònia. Hi fou present la Sra. Roser Coll, mare de Mons. Cristau. Encapçalà les autoritats presents l'alcalde de Terrassa, Pere Navarro.

ROSA DEULOFEU EN EL MEU RECORD

9. Fidelitat a l'Església

La Rosa sempre va mantenir una profunda estima i fidelitat a l'Església i, en els moments actuals, quan la crítica a l'autoritat de l'Església és d'una duresa inclement, ella va voler manifestar sempre aquesta fidelitat.

Va sentir una gran estima pel Papa Joan Pau II i organitzà la participació de la nostra diòcesi en les trobades de la joventut amb el Sant Pare; i va ser precisament en l'última, a Madrid, quan se li va manifestar la malaltia i, el que són les coses, també al Papa li va passar el mateix.

Va ser fidel al cardenal Carles, que fou qui la va nomenar delegada de pastoral de joventut, i quan a Roma li varen imposar el birret cardenalici ella hi va anar amb els altres delegats; a la seva habitació va penjar una fotografia del Papa abraçant el cardenal, amb una dedicatòria que diu: «A Rosa Deulofeu, col·laboradora fidel i optimista.» Les seves visites, tant a casa com a l'hospital de Barcelona, l'ajudaren molt. Va anar a moltes ordenacions sacerdotals, entre les quals, no cal dir-ho, a la del seu germà, però també a moltes d'episcopals. Jo recordo que la vaig acompanyar a les dels bisbes Carrera i Soler Perdigo i l'anada a Tarragona per la del nostre cardenal actual, Lluís Martínez Sistach.

He guardat per al final la gran estima que sentia pel bisbe Joan Carrera. Cada mes ens deia: «Vaig a Badalona a veure el senyor bisbe.» La veritat és que s'hi confessava. Durant la seva malaltia la va visitar periòdicament i, quan arribava, li canviava la cara, les seves reflexions i consells l'ajudaven molt. Aquelles abraçades entranyables que solia fer la Rosa ara les hi haurà pogut fer al Cel.

Joan Deulofeu

▶ LLIBRES

Un llibre sobre el matrimoni i la família. Amb el títol de *El matrimoni, comunitat de vida i amor*, la Facultat de Teologia de Catalunya i el Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona han editat aquest llibre del Dr. Manuel Claret, professor de moral a la Facultat de Teologia de Catalunya i delegat diocesà de Pastoral Familiar. Un llibre molt útil per acostar-se al pensament de l'Església sobre el matrimoni i la família. Hi ha edició en català (per la FTC) i en castellà (pel CPL).

Quan la malaltia mental arriba a casa. Un llibre de Núria Feliu, Roser Feliu, Maria Feliu i Josep Maria Feliu Maspons. És a dir, tres filles i el seu pare, que ens

parlen de com van viure i com viuen la malaltia mental de la seva mare. El subtítol del llibre ho diu així: Una resposta en família a la malaltia mental severa. Es titula *L'última baula d'una cadena* (Editorial Azul, 190 pàgines). Ha fet el pròleg Pilar Malla i Escofet, que diu: «El llibre que presento és un llibre personal i familiar, els autors es comprometen i ens deixen participar de la seva reflexió partint d'una dura experiència. Amb uns autors així, que parlen amb el cor obert, tenim la impressió de penetrar en la vida de cadascú. Aquest llibre és també un testimoni d'amor. Amor incondicional d'un marit envers la seva dona i d'unes filles envers la seva mare, diagnosticada d'una malaltia mental severa.»

PREPAREM LA VISITA DEL SANT PARE

10. Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, bisbe de Terrassa: «Animarem els fidels a participar en la celebració»

«El Sant Pare va a Barcelona a dedicar a Déu el temple de la Sagrada Família i correspon a Barcelona l'organització. Animarem els fidels a participar en la celebració. Serà una ocasió per difondre més la figura de Gaudí i el temple de la Sagrada Família, que té unes grans possibilitats evangelitzadores. Molts estrangers han visitat el temple i el coneixen bé, i hi ha gent de les nostres diòcesis que no han fet mai una visita en condicions o recent. Segur que el Sant Pare ens donarà un missatge d'acord amb les circumstàncies presents.»

—*Quina impressió ha tret de la visita del cardenal secretari d'Estat, Tarcisio Bertone?*

—La seva visita ha estat una benedicció per a les diòcesis de Catalunya, una presa de contacte generosa i amable amb la realitat catalana, no només a Barcelona, sinó també a Montserrat i Igualada. La seva visita reafirma els vincles entre Roma i les nostres Esglésies locals, que la propera visita del Sant Pare farà més vius i profunds.»

(Traduït de les declaracions a María Paz López, *La Vanguardia*, 27.06.2010)

PALABRA Y VIDA

El don de la familia

Jesús, para salvarnos, nació en el seno de una familia: es la Sagrada Familia de Nazaret. Así, Dios manifiesta la armonía que hay entre lo que Él ha creado y la manera como realiza la salvación.

La familia se fundamenta en el matrimonio de un hombre y una mujer, y es una institución muy importante para el bien de las personas. El Concilio Vaticano II afirma que «el bienestar de la persona y de la sociedad humana y cristiana va estrechamente unida a la buena situación de la comunidad conyugal y familiar». Esto significa que la buena salud de las familias es muy necesaria para la realización de las personas de los esposos y en especial de los hijos.

Sin duda alguna se dan hoy muchos factores, en la sociedad en general y en la nuestra en particular, que dificultan la armonía y la estabilidad de las familias. Se ha convertido en tópico hablar de la crisis de la familia. ¿Hay acaso alguna institución en nuestros días que no pase por una cierta situación de crisis? De todos modos, la familia es una de las instituciones que más resiste a la crisis. El escritor André Frossard afirmaba que el matrimonio y la familia son *piezas de resistencia*. Todos hemos de ser conscientes de lo que está en juego en la salud o en la crisis de las familias.

La familia tendrá buena salud si la sociedad redescubre los valores imprescindibles para que hombre y mujer, en la unión matrimonial y familiar, realicen plenamente su dignidad como personas. Y el primero de estos valores es el verdadero amor conyugal entendido como una entrega mutua de los esposos, un amor para siempre, lleno de fidelidad y abierto a la vida, a fin de construir una familia como íntima comunidad de vida y de amor.

El amor que la Iglesia tiene a las personas y a la sociedad la empuja a defender con energía la identidad del matrimonio y de la familia. En esta misión han destacado los últimos papas, sobre todo Juan Pablo II y Benedicto XVI.

Nos estamos preparando ahora para recibir a Benedicto XVI el próximo 7 de noviembre, día en que vendrá para presidir la ceremonia de la dedicación del templo de la Sagrada Familia. El hecho de que este gran templo lleve el nombre de la santa familia de Nazaret permitirá sin duda al Santo Padre decirnos muchas cosas importantes y muy necesarias para todos nosotros. Desde la familia hasta la vida, desde la belleza hasta el diálogo fecundador. Estoy muy seguro de que la familia será un punto que nos recordará, y creo que su magis-

terio nos enriquecerá y nos ayudará también a sacar las consecuencias para nuestra vida del hecho de que en Barcelona tengamos una iglesia tan original dedicada precisamente a la Familia de Nazaret.

Por nuestra parte, en los temas de reflexión que hemos propuesto para preparar espiritualmente la visita del Papa, ocupa un lugar importante la familia. El templo que el Santo Padre dedicará litúrgicamente a Dios empezó como una ofrenda votiva a la Sagrada Familia, como un templo *expiatorio* de los pecados cometidos contra la santidad del matrimonio y de la familia. Por ello, el acto del 7 de noviembre será también una invitación a *dedicar*, esto es, a ofrecer a Dios el santuario vivo que son las familias, verdaderas *iglesias domésticas*, tal como afirmó el Concilio Vaticano II.

La belleza del templo de Gaudí se convierte así en una invitación para todos nosotros. Una invitación a descubrir el verdadero sentido del matrimonio y de la familia en el plan de salvación de Dios.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona